

Pædagogisk læreplan for Brovst Børnehave og Vuggestue 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

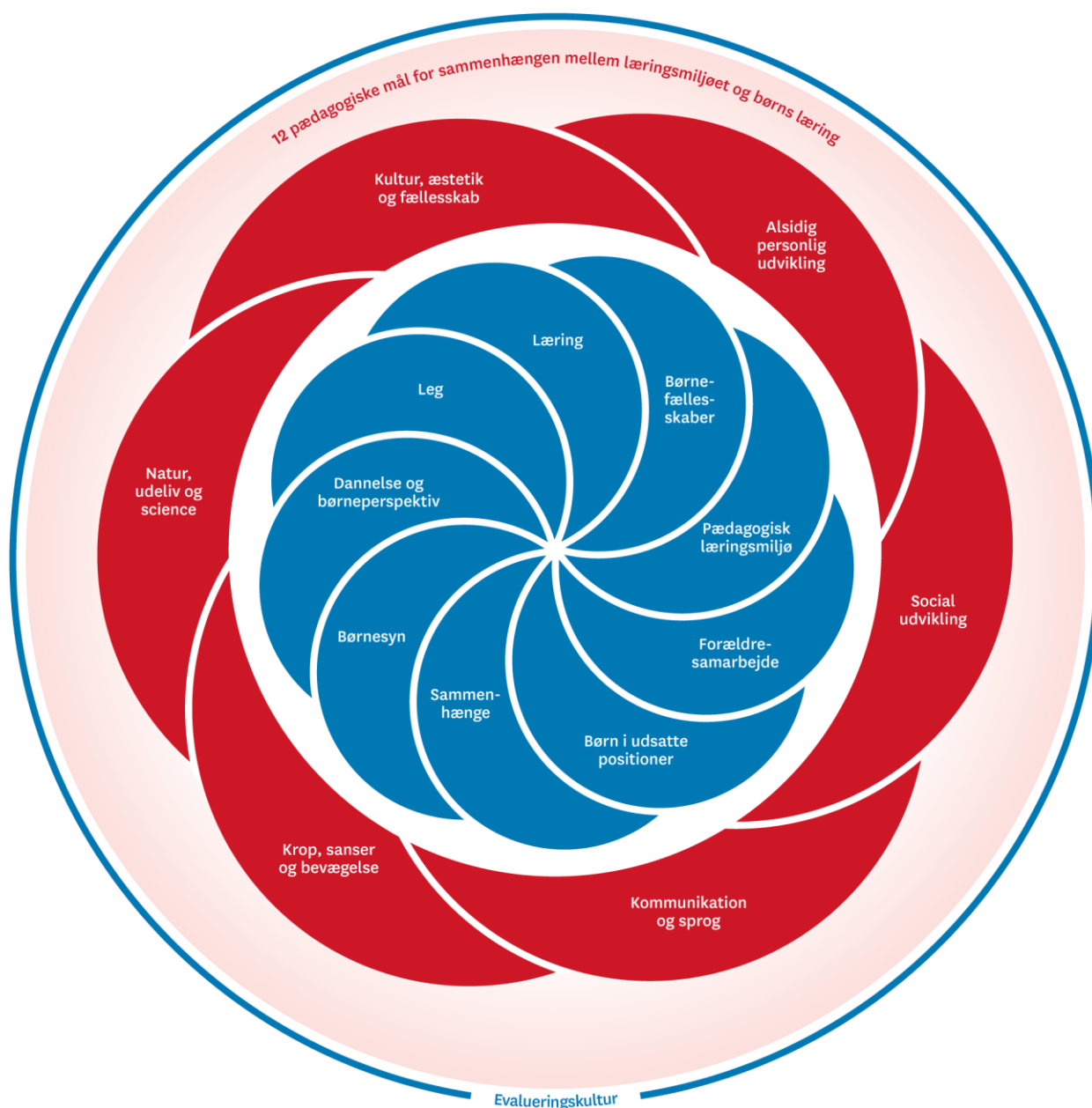
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Institutionen Brovst børnehave og vuggestue er normeret til 12 børn i alderen 0-3 år og 75 børn i alderen 3-5 år.

Institutionen er beliggende midt i Brovst By, hvor vi har en stor og attraktiv legeplads, der giver mange muligheder for at lege udendørs. Legepladsen er inddelt i forskudt niveau, med klatretræer, kælkebakke, aktivitetstårn, legehuse, stort grønt friareal og skrænt.

Vuggestuen har separat legeplads med gyngesæde, rutsjebane, sandkasse samt barnevognsskur, med direkte udgang fra stuen.

Vi er aldersinddelt med en vuggestue gruppe, to stuer Rød og Blå stue med de mindste i børnehaven (3-4 år) og Gul stue med de ældste i børnehaven (4-6 år).

Vi har madordning, hvor vi har en pædagogisk tilgang til, at børnene bliver "madmodige"- og en bevidsthed om sund kost i børnehøjde. Om sommeren dyrker vi bl.a. kartofler, tomater og krydderurter.

Derudover er vi optaget af vores natur, og arbejder med de "Grønne Spirer". Vi er meget ude på vores legeplads, og har fokus på bevægelse.

Vi besøger også nærområdets attraktioner, som Naturlegepladsen i Ryå, Fosdalen Naturcenter, Brovst Hallens legeplads, Legepladsen i Gl. Brovst.

Vi er en daginstitution med en stor mangfoldighed i sammensætningen af forskellige kulturer og derfor har vi et særligt fokus på vores DSA (Dansk Som Andetsprog) arbejde samt sprogarbejdet generelt i huset.

Derudover arbejder vi fokuseret med forældreinddragelse – fx med læringsopgaver til hjemmet - og de gode overgange fra børnehave til skole, hvor vi har et meget tæt samarbejde med Brovst skole og SFO.

Pædagogisk grundlag

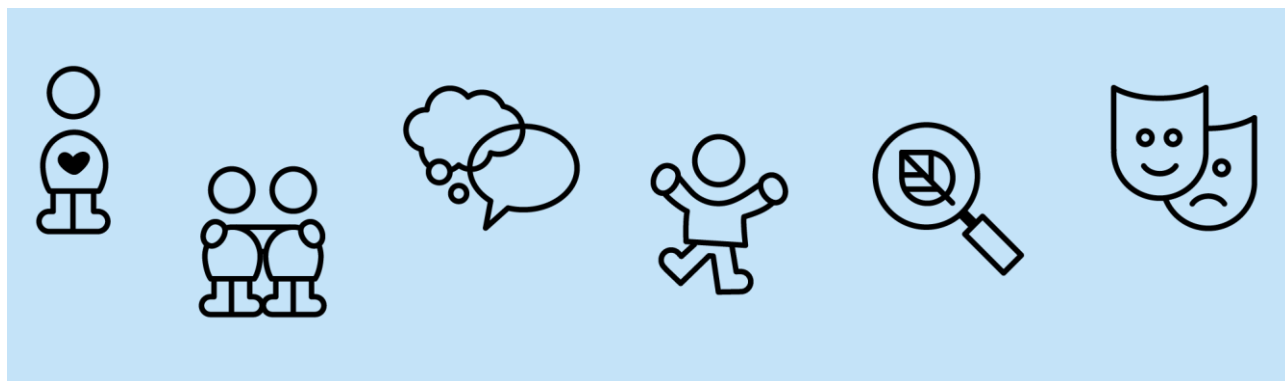

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

1 Børnesyn i Område Brovst

Vi bygger vores arbejde på det grundsyn, at i det enkelte barn er unikt, med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Vi er af den overbevisning, at det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Vores Udgangspunkt er, at alle børn trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber. Børnesynet har en betydning for den måde, vi møder børnene på. Vi ser børnene som kompetente aktører, som har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger.

I de tre institutioner i Område Brovst arbejder vi med afsæt i den anerkendende tilgang ICDP, (International Child/Care giver Development Program). Det kommer bl.a. til udtryk ved, at vi møder barnet, hvor det er, og anerkender dets følelser og behov, og vi taler i en respektfuld tone til børnene. Vi møder hver dag barnet med nærhed, ved at have øjenkontakt, gå ned i børnehøjde, og være opmærksomme på barnets behov. Ligeledes bruger vi vores krop til at yde både fysisk og psykisk omsorg, så barnet kan mærke både nærhed og tryghed. Vi respekterer barnets følelser, f.eks. når det er ked af det, vred, og glad, og vi hjælper barnet med at sætte ord på følelserne, også selv om vi ikke altid ved, hvorfor barnet har det sådan. Vi tilstræber også at møde barnet med passende udfordringer, da vi herigennem viser barnet respekt og skaber grobund for læring og udvikling.

2. Dannelse og børneperspektiv i Område Brovst

Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Barnet skal føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Det handler ikke om at se på børnene, men at se det fra børnenes perspektiv.

Vi understøtter børnenes mestring af eget liv og egen dannelsesproces ved aktivt at arbejde med hverdagslivets læring og udvikling. Vi arbejder blandt andet målrettet med pædagogiske rutiner, såsom måltidet og påklædning, da disse gentagelser og rutiner er meningssskabende for børnene, og genkendelige fra deres andre livssammenhænge. Det er blandt andet gennem de pædagogiske rutiner, at vi sikrer børnenes medbestemmelse. Når børnene ved, hvad der skal ske, og kan forudsige de handlinger, som rutinerne påkalder, bidrager børnene med deres egne perspektiver. Vi arbejder med børnenes mestring og ret til medbestemmelse ved bl.a. at understøtte børnenes evne til at handle og tænke selvstændigt. Når vi er nysgerrige og inddrager børns perspektiver, fremmer det et godt læringsmiljø.

Afhængigt af børnenes alder og udviklingsstrin inddrager vi dem i vores planlægning, undervejs i et forløb, og når vi evaluerer. Vi lytter til, hvad børnene er optaget af. Vi hører, ser og anerkender børnenes initiativer. Vi tager ansvar for de valgmuligheder, vi giver børnene. Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres oplevelser. Vi anerkender børnenes følelser, og giver plads til, at børnene kan udtrykke sig. Vi lader bl.a. børnene deltage i at dække bord, oprydning, af og påklædning osv.

3. Leg i Område Brovst

Gennem leg lærer barnet om sig selv og andres behov. Legen udvikler fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og den giver mulighed for fordybelse, og for bearbejdning og forståelse af omverden. Evnen til samarbejde styrkes, og der knyttes venskaber og sociale relationer i legen. Derfor skaber vi rammer, der giver gode muligheder for at lege. Det gør vi bl.a. ved at indrette huset og legepladsen med små kroge og små rum.

Børnene har stor mulighed for selv at vælge, hvor de vil lege, og hvem og hvad de vil lege med. Men vi sikrer, at alle har legekammerater, og at alle over tid får mulighed for at opbygge legerelationer med flere børn.

Vi understøtter både de børneinitierede og de vokseninitierede lege, ligesom vi introducerer børnene for forskellige typer af leg, f.eks. regellege, rollelege m.v.

4. Læring i Område Brovst

Det hører med til vores grundsyn, at børn lærer gennem hele dagen, - på legepladsen, i garderoben, på toilettet, når vi spiser, på stuen, ved samling, i aktiviteter og projekter, og når vi er på ture ud af huset osv. Denne tænkning kalder på vores opmærksomhed på det læringsmiljø, der omgiver barnet dagen igennem og ikke kun i strukturerede situationer.

Vi tilstræber at give børnene succesoplevelser, som kan fremme deres læring. Desuden er vi opmærksomme på, at børn lærer på forskellig vis, hvorfor vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, og giver det udfordringer, der passer til barnets nærmeste udviklingszone. Vi går foran, ved siden af og bag ved, alt efter hvad, vi vurderer, er hjælpsomt for barnet i den pågældende situation.

Vi tilstræber, at alle læreplanstemaer involveres i vores aktiviteter og forskellige læringsmiljøer, og vi tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag både i hverdagsrutiner, leg, på legepladsen, og i vores forskellige projekter og aktiviteter osv.

Vi arbejder med Ecers, som er et redskab til vurdering og udvikling af det pædagogiske læringsmiljø.

5. Børnefællesskaber i Område Brovst

Vi stræber efter, at hvert barn er en aktiv deltager i et eller flere børnefællesskaber, da vi anser deltagelse i børnefællesskaber som fundamental for barnets glæde i hverdagen og for dets videre sociale liv og færden. Gennem børnefællesskaber styrkes barnets sociale færdigheder, ligesom leg, dannelse og læring i høj grad sker i børnefællesskaber. Når vi sætter rammerne for børnefællesskaber, tager vi udgangspunkt både i det enkelte barn og i børnegruppen, og vi hjælper børnene til at være aktive med skabere af og deltagere i fællesskaberne.

Børnene tilegner sig viden, færdigheder og etiske og moralske værdier gennem fællesskaber. De lærer, hvordan man behandler hinanden og at have øje for hinanden. De lærer at mestre de sociale spilleregler og normer, afkode kropssprog, og se og forstå andres behov. Vi skaber derfor rum til, at børn kan indgå i både kendte og nye relationer på tværs af alder, køn og kultur.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

6. Pædagogisk læringsmiljø i Område Brovst

Barnets læring er ikke kun reduceret til en planlagt aktivitet om formiddagen, men vi etablerer og videreudvikler dagen igennem pædagogiske læringsmiljøer. Det betyder, at vi i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som f.eks. bleskift, frokost, oprydning m.v. er opmærksomme på, hvordan vi stimulerer barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Når vi etablerer pædagogiske læringsmiljøer, gør vi os overvejelser om på hvilken måde læringsmiljøet understøtter hele barnets udvikling med udgangspunkt i læreplanstemaerne og de tilknyttede mål. Som supplement hertil arbejder vi med Ecers til vurdering og udvikling af vores pædagogiske læringsmiljø.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

7. Forældresamarbejde i Område Brovst

Et godt forældresamarbejde er vigtigt for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Gensidig dialog og tillid er nøgleord. Det første møde er særlig vigtig. Her kommer børnene på besøg med deres forældre, hvor de ser institutionen, og vi snakker om gensidige forventninger. Hvad kan de som forældre forvente af os, og hvad forventer vi af dem.

I opstartsfasen har vi fokus på at etablere en god kontakt til barnet og familien, så vi derved får skabt en tillidsfuld relation. Det er forældrene, der har det største kendskab til deres børn, og vi ser dem som en aktiv part og ressource. Som udgangspunkt afholdes der samtale med forældre en gang årligt. Bl.a. afholdes der samtale efter 3 måneder, i forbindelse med indskrivning til skole og igen lige inden skolestart.

Ikke mindst anser vi den daglige dialog for vigtig. Den dialog, der finder sted mellem forældrene og personale, når barnet bliver afleveret og hentet med henblik på at skabe sammenhæng mellem hjem og institution og med henblik på at styrke barnets læring, udvikling, trivsel og dannelse.

I forbindelse med de forskellige lærerplanstemaer involverer vi forældrene ved at bede dem om praktiske ting, som f.eks. at medbringe en urtepotte, eller lave små hjemmeopgaver derhjemme sammen med deres barn, med fokus på det vi laver i børnehaven. Ved at involvere forældrene i vores pædagogiske arbejde, skaber vi en rød tråd for børnene mellem hjem og børnehave til gavn for børnenes trivsel, læring og udvikling. For at huske os selv på denne forældreinddragelse har vi sat et ekstra i i SMIITTE modellen. Hermed sikrer vi systematik.

Vi orienterer om og inddrager i, hvordan vi arbejder med læreplanstemaerne, og hvad børnene får ud af det, bl.a. via smitte modeller.

I vores forældresamarbejde har vi også mulighed for at involvere andre faggrupper, hvis et barn f.eks. pga. sprog, motorik eller forhold i hjemmet kræver særlig opmærksomhed eller støtte. I nogle tilfælde kan forældre have behov for, at det pædagogiske personale er med til at skabe sammenhæng til de andre faggrupper.

Vi holder i løbet af året forskellige arrangementer sammen med forældrene. Dette varierer fra institution til institution, men kan f.eks. være forældre kaffe, arbejdsdag, sommerfest, tur i skoven og julearrangementer. Forældrenes deltagelse og involvering bidrager til at styrke deres tilknytning til børnehaven, og det er ligeledes med til at styrke forældrenes indbyrdes fællesskaber, hvilket medvirker til trivsel og tættere relationer mellem børnene.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

8. Børn i udsatte positioner i Område Brovst

Børn i udsatte positioner kan være udsatte af forskellige årsager, f.eks. på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller de kan være udsatte, fordi der er problemer i hjemmet eller i deres nærmiljø. I institutionen er vi særligt opmærksomme på de forskellige tegn, børn kan vise på mistrivsel. Igennem tidlig opsporing, forebyggende indsatser og tiltag ønsker vi at undgå, at problemerne vokser sig store og uoverskuelige for både barn og familie.

Vi arbejder med ICDP, der har fokus på anerkendende relationer. Tilgangen indebærer, at vi ser og anerkender alle børn og tager udgangspunkt i det enkelte barn. Derudover lægges der i ICDP-tankegangen vægt på, at vi udvikler kommunikationen mellem barnet og dets omsorgsgivere med udgangspunkt i barnets kulturelt betingede ressourcer.

Hvad angår de ældste børn arbejdet vi med det forebyggende antimobbe program, udviklet af Mary Fonden og Red Barnet, "Fri for mobberi", hvor vi taler om og øver sociale spilleregler. Vi taler bl.a. med børnene om, at vi alle er forskellige, og at det er ok, at man er forskellig. I dette viser vi dem samtidig, hvilke styrker der er ved at være forskellige, og at vi i en gruppe kan komme længere når vi hjælper hinanden.

Vi lægger vægt på anerkendelse og på det positive og gode i barnets liv – hvilket også kommer til udtryk i vores samarbejde med forældrene. Det anser vi som et vigtigt fundament, hvis barnet skal have en god hverdag og opleve sig selv som en del af fællesskabet. Det kan eksempelvis blive praktiseret ved at vi italesætter børnenes ressourcer og potentialer samt opfordrer børnene til at gøre det samme overfor hinanden.

Vi har med forældrenes tilladelse mulighed for at drøfte vores udsatte børn med faglige samarbejdspartnere, f.eks. PPR, ergoterapeuter, socialrådgiver m.m. Derudover har Jammerbugt Kommune forebyggende socialrådgivere med fast ugentlig træffetid, der er med til at understøtte den tidlige indsats i forhold til socialt udsatte børn og unge i dagtilbud og skole.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

9. Sammenhæng til børnehaveklassen i Område Brovst.

Vi har langt hen ad vejen fælles praksis i de tre institutioner hvad angår samarbejde med børnehaveklasse/skole.

Vi bygger vores praksis på forskning, der viser, at succesfulde overgange opnås, når barnet har en følelse af velvære og af at føle sig hjemme. Vi ser os selv som brobyggere mellem dagtilbud og skole, og i det brobygningsarbejde inddrager vi forældrene med den vigtige viden, de har om deres børn. I det tætte samarbejde mellem skole, hjem og dagtilbud vil barnet have en oplevelse af, at de voksne anerkender dets kultur og gensidige relationer.

En anden vigtig faktor er, at barnet skal opleve at være en del af læringsfællesskabet, og alle skal kunne prioritere heraf. Forskning viser, at børns muligheder for at etablere og vedligeholde relationer har betydning for skolestarten. Vi prioriterer derfor højt, at vi - gennem hele børnenes periode i dagtilbud - understøtter børnene i relations dannelse og i at være en aktiv del af læringsfællesskabet. Vi er bevidste om de betingelser børnene har for at deltage i børnefællesskabet, og vi tager initiativer, som skaber gode rammer for fællesskabet. Dette sker for at sikre inklusion, hvor det enkelte barn har oplevelsen af at høre til, samt føler dens måde at lære på anerkendes.

Derudover lægger vi vægt på at give børnene passende udfordringer, da dette skaber lærelyst, engagement og gå på mod. Børnenes selvværd og ansvarlighed vokser, når de møder passende udfordringer og deltager i aktiviteter, de selv har haft indflydelse på.

I alle tre institutioner udfører vi sprogtest i oktober/november forud for skolestart det kommende år, og vi afholder alle forældresamtaler forud for skoleindskrivning og overleveringsmøder i foråret, hvor forældre og skole/SFO deltager.

Med henblik på til stadighed at forfine praksis også hvad angår overgangen mellem dagtilbud og skole afholder vi hvert år i september måned et evalueringsmøde med Skole og SFO

Specifikt for Brovst Børnehave

I Brovst Børnehave rykker de kommende SFO/skolebørn op og bliver til Gul Stue "Storebørnsgruppen" d. 1. april hvert år. Her arbejdes, der på at forberede dem på et liv som SFO/skolebarn, hvor de bl.a. skal kunne klare de sociale og praktiske krav, der stilles i SFO/skole.

Børnene her i Brovst Børnehave starter med et forløb med "Fri for Mobberi" og har også "skoleopgaver" en gang om ugen. Efter juleferien begynder gruppen at gå på skolen, en gang om ugen og får hermed en naturlig og tryk overgang, hvor børnene bliver kendte med lokaler, legeplads og voksne på skolen/SFO. Storebørnsgruppen leger i SFO`en, laver opgaver eller leger på legepladsen. De har ofte madpakker med og spiser inde i SFO`ens lokaler.

Børnene kommer også på besøg dernede to gange, hvor SFO`ens personale er til stede. Der holdes ligeledes et åbent hus-arrangement for børn og forældre i SFO`en.

Storebørnsgruppen arbejder bl.a. med materialet "Cirkus Total." Det er en fælles aftale, der er lavet med SFO/skole, at vi bruger materialet "Cirkus Total". De arbejder videre med

det, når børnene er startet i SFO/skole. Hermed er der noget trygt og genkendeligt for børnene, som er med til at skabes sammenhæng mellem børnehave og SFO.

I oktober/november holder vi en skoleparatheds samtale med forældre. Hvis vi er betænkelige ved skolestart, indkaldes også skolen til samtalen, og der laves en ansøgning om skoleudsættelse. Alt efter baggrunden for skoleudsættelse indhentes, der data ved fx PPV fra talepædagog, sensorisk profil ved ergo/fys., PPV (pædagogisk psykologisk vurdering) fra psykolog/PPR, udarbejdelse af DPU (dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse) SPU (skole paratheds undersøgelse) og sprogvurdering (Rambøll).

I marts holdes der et overleveringmøde med forældre, SFO og skole.

Børnene kommer på besøg i børnehaven i maj/juni, efter de er startet i SFO.

Personalet fra børnehaven besøger børnene i skolen i efteråret, for at se og høre hvordan, det går med dem.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Brovst Børnehave og Vuggestue har vi et godt samarbejde med lokalsamfundet. Hvilket er godt for bl.a. barnets tilknytning og kendskab til det omkringliggende miljø.

Vi besøger jævnligt vores nabo plejehjemmet Møllebakken, hvor vi deltager i nogle af deres aktiviteter, fx motorik og bevægelse og sang – eller vi tager nogle aktiviteter med over til dem, fastelavn og Lucia.

Vi går også Lucia på Poppelvej – et hjem for senhjerneskedede borgere.

Vi besøger Brovst Hallens legeplads og benytter os af hallen indenfor, når det er muligt.

Vi tager på biblioteket, for at låne bøger og til forskellige arrangementer på biblioteket, fx teaterforestillinger, højtlesning.

Vi går i kirke til jul, hvor vi deltager i et arrangement med Lucia og krybbespil for forældre og bedsteforældre, sammen med præsten og den anden børnehave i byen. Vi laver pynt, som vi hænger på det store juletræ i Bratskov.

En gang om året er vi på rågejagt i Bratskov med jagtforeningen.

Vi besøger bondemanden på sin gård, hvor han viser os rundt, og vi ser på dyr og maskiner.

Vi tager til Fosdalen i foråret og Fosdalen Naturcenter. Naturvejleder Svend fortæller os om naturen, og vi går tur i det enestående område.

Vi afholder Bedsteforældredag, hvor vi inviterer børnenes bedsteforældre til en dag med hygge og nærvær. Alle medbringer en blomst til at plante udenfor på vores legeplads. Børnene kan huske, hvilken blomst de har plantet sammen med sin bedsteforældre og de tager ejerskab for blomsterne mht. at vande og passe på dem. Blomsterne er hele sommeren genstand for mange gode snakke om bedsteforældre, hvad blomsterne hedder, farver, hvad sker der, hvis vi glemmer at give dem vand?

Vi besøger skolen for at lave gode overgange, og skolen besøger os med højtlesning.

Vi går ture i byen hele året rundt.

Vi handler ind hos de forskellige erhvervsdrivende.

Vi har et fint samarbejde med byens borgerforening, hvor vi bl.a. pynter byens juletræ til jul, vi deltager i byens karneval og laver græskarhoveder til halloween til at pynte i byens gader.

Vi har været på genbrugsstation i byen i forbindelse med et tema, og har haft besøg af en genbrugsmedarbejder og bil – med et spændende oplæg omkring genbrug.

Vores Vuggestuen tager hvert år til Hjortdal dyrefarm og i ZOO med børnehavens mindste børn.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø

I Brovst Børnehave og vuggestue er det tydeligt, hvad der leges med i de forskellige rum, Vi har flere tumler/motorik-rum til den lidt vilde leg, dukkekrog, hvor der laves mad og leges med dukker. Vi har hjørner og kroge, hvor der kan leges med biler, magneter og klodser.

Vi har forskellige spil på hver stue. Vi har fokus på løbende at ændre vores fysiske rum og læringsmiljø, så det passer til vores aktiviteter og projekter. Vi indretter f.eks. i en periode vores ene tumler/motorik-rum til et musik- og udklædningsrum. Børnene inddrages i indretningen i forhold til, hvad de interesserer sig for og godt kan lidt at lave og lege med.

Vi sætter ord og billeder på de ting, som børnene har adgang til for at styrke den tidlige sproglige opmærksomhed.

Alfabetet er tilgængeligt på alle vores stuer i børnehaven. Vi har også alfabetet på andre sprog, så vi imødekommer vores 2. sproget børn.

Vi har fokus på at skabe plads til ro og fordybelse, det gør vi ved at inddrage børnene i, hvor de gerne vil lege.

Vi har fokus på, at kreative materiale er tilgængelig på vores stuer.

Det psykiske børnemiljø

I Brovst Børnehave og vuggestue har vi meget fokus på, at det skal være et godt sted at være for alle. Vi har fokus på inklusion, og bruger bl.a. materialet ”Fri for mobberi.” Her arbejder vi bl.a. med børnemassage, hvor vi læser små fortællinger højt og børnene samtidig får instrukser til at massere et andet barns ryg. Den fysiske kontakt imellem børnene bidrager til en styrkelse af fællesskabet imellem børnene.

Det æstetiske børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø har betydning for, at børnene oplever børnehaven, som et godt sted at være. I Brovst Børnehave og Vuggestue har vi både inde og ude fokus på gode og tidssvarende faciliteter, og på samspillet mellem børnenes omgivelser og sanser. Det er vigtigt med en inspirerende udsmykning. Vi har forskellige former, tal, alfabet, billeder, rim og remser, sange, sanglege på vores vægge.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer

til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Alsidig personlig udvikling*
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Brovst Børnehave og vuggestue har vi fokus på at styrke børnenes *alsidige personlige udvikling* gennem hele dagen i vores daglige rutiner, i leg, ved aktiviteter eller når vi holder samling.

Det er vores *børnesyn*, at børnene bliver set og anerkendt, som dem de er, og vi har fokus på deres potentialer og på succesoplevelser. Det gælder såvel i hverdagen, som i vores arbejde med den *alsidige personlige udvikling* og de andre temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan.

Vi har børnenes *perspektiv* med, ved at vi bl.a. snakker med børnene om vores kommende tema og aktiviteter, hvad de interesserer sig for, og godt kan tænke sig at lave. Det tager vi med i vores planlægning, og vi har fokus på undervejs i forløbet, at børnene skal være medskabere af, det vi laver.

Børnenes *leg* foregår det meste af dagen, og de har her mulighed for bl.a. at lege med dukketeater, dukkespil, klæd ud tøj, der er med til at styrke deres *alsidige personlige udvikling*.

Når det kommer til børnenes *læring*, så lægger vi vægt på, at de øver sig i at tage ordet, f.eks. når vi har samling. De får kendskab til egne grænser, og får mulighed for at udfordre sig selv. De tilegner sig ligeledes *sociale* kompetencer, som at kunne tage hensyn og give plads til andre.

Børnene øver sig i de sociale *børnefællesskaber*, når de laver teater, dukketeater og spiller dukkespil. Vi har fokus på, at alle børn føler sig som en del af fællesskabet.

Vi er med til at skabe et godt og inspirerende *pædagogisk læringsmiljø* for børnene ved, at vi har indrettet rum med udklædningstøj, hvor børnene kan øve sig i at stå frem, og spille forskellige roller.

Vi har *forældresamarbejde* med i alle vores temaer. Under den *alsidige personlige udvikling* skal de bl.a. hjælpe med at lave stamtræ og sende billeder af børnenes huse. Derhjemme opfordres de til at snakke om det, vi laver i børnehaven.

Vi snakker løbende med forældrene omkring barnets udvikling og hvad der rører sig. Der holdes samtaler ved opstart og/eller ved 3 måneders børnehavetid, her er barnet 3 år, 4-årsalderen, ved kommende SFO/skole start og ellers ved behov.

Vi har fokus på at hjælpe *børn i udsatte positioner* ind i fællesskaber eller vi støtter forældre, der ikke har mulighed for at lave stamtræ, til at sende billeder til os, så hjælper vi dem eller gør det for dem.

Når det kommer til *sammenhænge* til børnehaveklassen, så bruger vi her bl.a. materialet "Cirkus Total," i arbejdet med at gøre de kommende skolebørn skoleparate. Det er et materiale, som efter fælles aftale også bruges i SFO`en i opstarten.

Børnenes hverdag er hele dagen præget af socialt samspil med både børn og voksne, hvilket er med til at styrke både den *alsidige personlige udvikling* og *den sociale udvikling*. Vi guider børnene i forhold til de sociale spilleregler. De øver sig f.eks. i vores samlinger på vente på tur og lytte til andre, og med at samarbejde i alle vores aktiviteter. Vi har et tema, hvor der er særlig fokus på børnenes *alsidige personlige udvikling* og på *kommunikation og sprog*, her snakker vi bl.a. med børnene om, hvem er jeg, hvor jeg bor, min familie, mine forældres arbejde. Vi laver stamtræer med børnene, og de tegner deres huse, og markerer på et kort, hvor de bor.

Vi har fokus på *krop, sanser og bevægelse*. i dagligdagen, til samling, i vores aktiviteter og på legepladsen. *Natur, dyr og udeliv* spiller også en vigtig rolle, idet vi er meget ude. Vi sender hvert år medarbejdere afsted på grønne spirer kursus, som inddrages i vores daglige pædagogiske arbejde med natur og udeliv.

Kultur, æstetik og fællesskab kommer til udtryk. når vi arbejder med årets traditioner, men også i kraft af alle de nationaliteter, vi er så heldige at have hos os. Vi har bl.a. en interaktiv tavle, hvorpå man nogle gange kan høre ord på forskellige sprog, som vi har fået forældrene til at hjælpe med at indtale.

Specifikt for Vuggestuen:

I vuggestuen støttes det enkelte barn til at sætte ord på egne og andres handlinger og følelser. Vi støtter barnets oplevelser af verden ved at italesætte det, barnet oplever i hverdagen. Hele dagen har vi fokus på, at barnet får mulighed for at øve sig i at vente på tur, lytte til andre og have medbestemmelse i dagens aktiviteter.

I vuggestuen har vi særligt fokus på at synge, øve rim og remser samt læse i bøger, hvor vi benytter os af dialogisk læsning. Disse aktiviteter bidrager til, at barnet føler sig set, hørt og respekteret. Barnet får derved oplevelsen af at indgå i en demokratisk proces, hvor det både er muligt at kunne mærke sig selv som individ, men også at være en del af et større fællesskab.

Vi arbejder ud fra, at alle børn kan udforske og mærke sig selv og hinanden på nye måder uanset alder, køn, etnicitet og social baggrund. I hverdagens rutine situationer vil barnet blive udfordret på deres selvhjulpethed, bl.a. ved af- og påklædning.

Barnet vil af de voksne blive motiveret og guidet til selv at skulle håndtere og forsøge at løse konflikter med den voksnes anerkendende tilgang og positive forventninger til barnets kunnen, oplever barnet tillid til egne evner, til selv at kunne klare hverdagens udfordringer.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Brovst Børnehave og vuggestue har vi fokus på at styrke børnenes *socialle udvikling* gennem hele dagen.

Det er vores *børnesyn*, at alle børn er unikke, selvstændige og kompetente. Vi ser forskellighed som en ressource, og for os er det vigtigt, at børnene oplever sig som en del af et *børnefællesskab*, og at børnene har nære relationer til både børn og voksne. Det har vi fokus på igennem hele dagen, i børnenes *leg*, i vores rutiner og aktiviteter.

Vi ser *legen* som grundlæggende for børnenes *socialle* og *alsidige personlige udvikling*. Det er i *legen*, at børnene afprøver sig selv, skaber nære relationer til andre børn, og venskaber opstår. Legen har derfor en helt særlig værdi, og det kan blive svært at blive en del af *børnefællesskabet*, hvis man ikke kan indgå i legen.

Det er vigtigt, at børnene indgår i sociale relationer og fællesskaber, og at de her mulighed for at udvikle deres sociale kompetencer, herunder empatien.

I vores *pædagogisk læringsmiljø*, er der rum og plads til, at børnene kan fordybe sig i deres *leg*. Vi har fokus på at støtte omkring nye og gamle relationer og vi laver legegrupper, når der er behov for det.

Vi guider børnene ift. de sociale spilleregler. Vi voksne går foran, ved siden af og bag ved, alt efter, hvad vi vurderer, er nødvendigt i den pågældende situation.

Vi bruger bl.a. materialet "Fri for mobberi", som er godt for børnenes *socialle udvikling*, og også er en god hjælp til *børn i udsatte positioner*. Vi leger "Den varme stol" med de store børn, hvor de skal fortælle positive ting om og til hinanden. Her kommer *børnenes perspektiv* ind i billedet. Børnene er ligeledes med til at komme med ideer til vores aktiviteter, grupper og siddepladser.

Vi tager på besøg i *lokalsamfundet*, vi lærer børnene om genbrug og affaldssortering for at vise dem, hvordan vi passer på hinanden, vores natur og vores jord.

Vi besøger ligeledes vores nabo plejehjemmet Møllegården, hvor børnene får mulighed for at indgå i fællesskab og samspil med ældre generationer.

I *forældresamarbejdet*, opfordrer vi til, at der laves legeaftaler i hjemmet. Det styrker børnenes relationer og fællesskaber, og gør noget godt for børnene før, under og efter legeaftalen. Vi opfordrer ligeledes til at børnene deltager i fritidsaktiviteter såsom fodbold, gymnastik.

Når det kommer til *sammenhænge til børnehaveklassen*, så er den *socialle udvikling* vigtig i forhold til at kunne indgå i nye børnefællesskaber i overgangen mellem børnehaven og Skole/SFO.

Børnene øver *kommunikation og sprog*, bl.a. i "Fri for mobberi," og når de leger i grupper, de lærer turtagning at deles om legetøj og at tale sammen om tingene.

På legepladsen får de brugt deres *krop, sanser og bevægelse*, når de f.eks. skubber hinanden på gyngen, eller på mooncar'en, og når de hjælper hinanden med at klatre eller balancere.

Natur, udeliv og dyr er en stor del af børnehavens hverdag. Vi er ude næsten hver dag, og børnene nyder at være med til planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter og den frie leg. – alle 3 områder er med til at styrke den sociale udvikling hos børnene, fx ved regellege som "Kom alle mine kyllinger", der giver børnene øvelse i at indgå i et fællesskab med rammer, som alle skal lære at følge.

Kultur, æstetik og fællesskab kommer til udtryk, i kraft af alle de forskellige nationaliteter vi har i børnehaven og vuggestuen. Vi arbejder meget med børnenes sprog - at nogle børn har flere sprog, og vi er her sammen nysgerrige på dette ved fx at sætte alle sprog på "velkommen" på vores stuedør, og sige de forskellige sprog højt. Nogle gange siger de voksne, det helt forkert og børnene syntes, at det er sjovt – når vi skaber en kultur omkring, at det er ok at være forskellig og være risikotager fx i forhold til at udtale noget lidt forkert, det gør også, at børnene accepterer forskellighed.

Specifikt for Vuggestuen:

I vuggestuen støttes det enkelte barn til at sætte ord på egne og andres handlinger og følelser. Vi støtter barnets oplevelser af verden ved at italesætte det barnet oplever i hverdagen. Hele dagen har vi fokus på, at barnet får mulighed for at øve sig i at vente på tur, lytte til andre og have medbestemmelse i dagens aktiviteter.

I vuggestuen har vi særligt fokus på at synge, øve rim og remser samt læse i bøger, hvor vi benytter os af dialogisk læsning. Disse aktiviteter bidrager til, at barnet føler sig set, hørt og respekteret. Barnet får derved oplevelsen af at indgå i en demokratisk proces, hvor det både er muligt at kunne mærke sig selv, som individ men også at være en del af et større fællesskab.

Vi arbejder ud fra at alle børn kan udforske og mærke sig selv og hinanden på nye måder uanset alder, køn, etnicitet og social baggrund. I hverdagens rutine situationer vil barnet blive udfordret på deres selvhjulpenhed, bl.a. ved af- og påklædning.

Barnet vil af de voksne blive motiveret og guidet til selv at skulle håndtere og forsøge at løse konflikter

Med den voksnes anerkendende tilgang og positive forventninger til barnets kunnen, oplever barnet tillid til egne evner, til selv at kunne klare hverdagens udfordringer.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Brovst Børnehave og vuggestue har vi fokus på at styrke børnenes *kommunikation og sprog*, igennem alt, hvad vi gør sammen med børnene.

Det er vores *børnesyn*, at børnenes *kommunikation og sprog* tilegnes og udvikles i deres relationer med andre børn og voksne. Vi voksne er sproglige rollemodeller for børnene, der er opmærksomme på både vores sprog og kropssprog, i det vi laver, og vi sætter ord, på det, vi ser og gør.

Vi har *børneperspektivet* med i vores sproglige aktiviteter, ved at vi bl.a. inden vores aktiviteter og forløb, snakker med børnene om deres sprog-interesser og ønsker, og tager det med i vores planlægning.

I børnenes *leg* er der meget *kommunikation og sprog*. De snakker bl.a. om, hvad de skal lave, og leger forskellige rollelege.

Vi har fokus på børnenes sproglige *læring*, bl.a. i vores samlinger. Vi giver her børnene mulighed for at eksperimentere med sproget. Vi læser for børnene gennem dialogisk læs-

ning, synger, siger rim og remser, snakker om årstid, vejret, dag og dato. Vi laver sprogekasser og får hver måned nye bøger fra biblioteket. Storbørnsgruppen arbejder med materialet "Cirkus Total," hvori der også er meget *kommunikation og sprog*.

Vi er opmærksomme på de børn der har nogle sproglige udfordringer f.eks. omkring udtale. Vi laver sprogvurderinger, når børnene er 3 år, 4 år og inden skolestart. Vi arbejder med DSA (Dansk som andetsprog) hos de tosprogede, hvor børnene følges tæt med en SMITTE model og sparring med en talepædagog.

Vi er med til at skabe nye *børnefællesskaber*, når vi laver legegrupper, og sommetider sætter vi børnene sammen med nogen, de ikke er vant til at lege med.

Vi har fokus på at skabe et *læringsmiljø*, med rammer der giver plads og mulighed for udvikling af børns *kommunikation og sprog*. Vi har derfor indrettet et lille hjørne i børnehaven med et lille bibliotek. Bøgerne er her tilgængelige og velovervejede. Vi kommer jævnlig på biblioteket, og får også løbende tilsendt bøger herfra. Det er bøger der passer til vores temaer, men også blandende bøger, for enhver smag og alder.

Vi skaber et sprogligt læringsrum under måltider, hvor vi taler om, hvad vi spiser eller hvad vi skal lege ude på legepladsen. Her indgår børnene i et lille fællesskab rundt om bordet, hvor vi skiftes til at være i en tale- og i en lytteposition.

Skriftsproget er synligt i børnehaven, bl.a. ved at alfabetet hænger flere steder omkring i børnehaven, og det samme gør tal, former, farver. Vi har også billeder og tekst på de fleste kasser og hylder – det er med til at udvikle børnenes skriftsprog.

Når det kommer til *forældresamarbejde* om børnenes *kommunikation og sprog*, så sender vi bøger/tekster/rim og remser/sange med hjem, som de kan læse/synges og tale om sammen. Til jul får børnene en nisse og en lille bog med hjem, som de sammen med deres barn skal skrive i. Vi lægger også sange, rim og remser ud på Family, så forældrene hele tiden kan følge i, hvad vi laver og bakke op omkring, det derhjemme.

Vores *børn i udsatte positioner* har brug for støtte for at komme ind i og lykkes i dialoger med legekammerater, her støtter og vedligeholder det pædagogiske personale de sproglige interaktioner. Børn i *udsatte positioner* profiterer også af forberedelse verbalt, visuelt samt gentagelser, her har vi en interaktiv tavle, der understøtter disse tre elementer. Vores interaktive tavle er indtalt på de forskellige sprog, vi har i børnehaven. Dette er ligeledes med til at styrke *kultur, æstetik og fællesskab*.

Vi arbejder på at udvikle "barnets bog" anno 2021, som kan følge barnet igennem hele tiden hos os. Dette vil være med til at styrke børnenes kommunikation og sprog, samt deres *alsidige personlige udvikling*.

Vi har hvert forår et tema, hvor vi laver arbejder med eventyr, rim og remser – og hvor børnene arbejder med roller og teater, fx de tre Bukke Bruse. Dette er med til at styrke både børnenes *kommunikation og sprog, alsidig personlig udvikling, samt social udvikling*.

Når vi er ude på legepladsen, bruger vi sommetider vores big points, hvor vi indtaler forskellige ord eller beskeder, og lægger billeder og ord i med forskellige ting, som børnene

skal finde, eller ting de skal gøre. Det er kun fantasien, der sætter grænser. Dette er med til at styrke børnenes ordforråd og sprogforståelse.

Når vi går tur i *naturen*, er på legepladsen, eller planter og sår, så gør vi meget ud af at sætte ord på det vi gør samtidig med at vi snakker om vores omgivelser. Børnene får her ved kendskab til deres omgivelser, og får styrket deres ordforråd, sprogforståelse og det at indgå i samtaler, hvilket er vigtigt for både børnenes *kommunikation og sprog*, deres *alsidig personlig*, samt den *sociale udvikling*.

Specifikt for Vuggestuen:

Kommunikation og sprog har stor betydning for at kunne indgå i fællesskaber med andre, og derfor er dette læreplanstema gennemgående i alle hverdagens rutiner og aktiviteter i vuggestuen. Dette kan f.eks. være i garderoben, på badeværelset eller til samling. Det er gennem den sproglige tilegnelse at barnet får mulighed for både at forstå sig selv, andre og omverden.

For at skabe sammenhæng mellem den verbale og nonverbale kommunikation prioriteres det at børn og voksne har øjenkontakt, og ser hinandens mimik, da dette fremmer muligheden for dialog. Det er vigtigt, at barnet får tid til at svare, og derved opmuntres til turtagning.

For at give barnet fornemmelsen af dialog gentager vi barnets lyde og ord, hvilket også bidrager til, at barnet føler sig hørt og forstået. Vi øver sproget gennem hverdagens rutiner og aktiviteter, og gennem børnenes leg kan vi hjælpe barnet med at forstå og blive forstået, ved at understøtte det enkelte barns udtryk. Vi forsøger at spejle det nonverbale sprog for der igennem at hjælpe barnet med at sætte ord på det, de udtrykker med deres øjne, mimik og lyde.

I vuggestuen har vi et samarbejde med byens bibliotek, og får jævnligt bøger leveret, der passer til det tema, vi arbejder med. Hver dag synger vi, lytter til sange gerne de samme i en periode for at skabe genkendelighed. Samtidig sender vi sangene med hjem til forældrene, så de kan synge dem hjemme sammen med barnet.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Brovst Børnehave og Vuggestue har vi fokus på at styrke børnenes *krop, sanser og bevægelse* gennem hele barnets børnehavedag.

Det er vores *børnesyn*, at børn lærer gennem brug af deres *krop og sanser*. I dagligdagen og under vores forskellige aktiviteter har vi fokus på barnets potentialer, og på at give det succesoplevelser med *krop og sanser*.

Når vi har forskellige temaer, inddrager vi *børnenes perspektiv* i planlægningen, og børnene er med til at komme med gode ideer til, hvad de har lyst til.

I børnenes *leg* bruger de deres *krop, sanser og bevægelse*. Det samme gør de på legepladsen. Sanserne bliver brugt til at lugte, se, høre, føle og smage på vores omgivelser. Derudover har børnene også deres balance og kropssans, der fortæller børnene, hvor de er i forhold til omgivelserne.

Gennem børnenes *læring* omkring *krop, sanser og bevægelse*, har vi også fokus på at børnene får viden omkring krop/kropsbevidsthed, at de får kendskab til sundhed, sund kost, hygiejne. at de udvikler sig både grov- og finmotorisk, at de udfordrer sig selv og bliver mere selvstændige.

Vi leger lege, fx stop dans, træk et kort eller tegner børnene i fuld størrelse, og her får børnene kendskab til deres forskellige kropsdele.

Vi er ligeledes opmærksomme på *børn i udsatte positioner* og børn, der har nogle motoriske udfordringer, her sætter vi forskellige aktiviteter og tiltag i gang, samtidig med at vi *inddrager forældrene*.

Børnene leger i forskellige *børnefællesskaber* både indenfor og udenfor, hvor de bruger deres *krop, sanser og bevægelse*.

Vi har i en periode indrettet *læringsmiljøet* i børnehaven med fokus på *krops, sanser og bevægelse*. Vi bruger på vores legeplads materialet "Action Kids", vi laver gymnastik, hvor vi tager madrasser og hula hop ringe ud og høre musik, hvor børnene skal lave motoriske bevægelser til.

Til vores samlinger har vi fokus på emner som krop, sanser, sundhed, sund kost og hygiejne. Når der laves mad og vi spiser, har vi fokus på at snakke om sundhed og sund kost.

Når det kommer til *sammenhæng til børnehaveklassen*, så øver de store børn i børnehaven sig i at kunne holde deres krop i ro, sidde stille og koncentrere sig, som er ting der forventes af dem, når de starter i skole.

Når vi er ude i *naturen*, bruger børnene deres *krop, sanser og bevægelse*, hvilket også er med til at styrke deres *alsidige personlige udvikling*. Gør de det i fællesskab med andre, er det også med til at styrke den *sociale udvikling*.

Vi har meget fokus på at sætte ord på, det vi ser og gør sammen med børnene, hvilket er med til at styrke deres *kommunikation og sprog*, samt deres *alsidige personlige udvikling*.

I forhold til *kultur, æstetik og fællesskab* ser vi, at kroppen er grundlæggende for barnets deltagelse i forskellige fællesskaber. Vi har fokus på at danne gode rammer for barnets krop, sanser og bevægelse, så gode vaner bliver dannet.

Specifikt for Vuggestuen:

I vuggestuen planlægges hverdagen, så barnet får mulighed for at bruge krop og sanser. Læringsmiljøet i vuggestuen giver barnet mulighed for at styrke og udfordre sin krop både ude og inde.

Vi arbejder ofte med et overordnet tema, og gør brug af både det indendørs og det uden-dørs læringsmiljø.

Vi har en fantastisk legeplads, som vi dagligt gør brug af. Her får barnet mulighed for at udfordre både sanser og motorik. Vi løber op ad bakken og triller ned igen, vi balancerer på sandkassens kant m.m. Vi oplever sammen med børnene alle vejrfænomener så som at snakke om solen, hoppe i vandpytter og mærke blæsten. Vi oplever f.eks. kulde/varme, vådt og tørt.

Ved planlagte pædagogiske aktiviteter udfordrer vi barnets sanseoplevelser ved at præ-sentere barnet for bl.a. ukendte dufte, og smagsoplevelser.

Vi øver det finmotoriske ved at tegne, lave puslespil, og perleplader. Bevægelse er vigtig for alle mennesker og giver sunde, glade og selvbevidste børn. Når barnet oplever at kunne mestre, tør barnet at udfordre kroppen og egne grænser.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Brovst Børnehave og vuggestue går vi meget op i *natur, udeliv og science*. Børnehaven har siden 2016 været medlem af de grønne spirer og hvert år sendt medarbejdere på kursus.

Det er vores *børnesyn*, at børnene udvikler sig, når de er ude i *naturen*, her er de aktive medskaber af egen læring. Vi har fokus på, at børnene får kendskab til *naturen* og tilegner sig *læring* herom. Vi motiverer børnene til at være nysgerrige, og giver dem mulighed for at undersøge og udforske *naturen*. For os er det vigtigt, at de lærer at vise respekt for den, og får forståelse for den.

Vi er ude hver dag, hele året rundt. Vi har forskellige projekter udenfor, fx vuggestuen kører et tema i foråret med fra jord til bord, hvor børnene er med til at så og plante, vande og pleje, samt høste og til sidst spise grøntsagerne. I børnehaven er der et tema med en hel udemåned, hvor børnene er ude hver dag uanset vejr – hvor der også plantes, plejes og til sidst spises.

Det er vigtigt for os, at vi har *børnenes perspektiv* med, i det vi laver, I vores ”så og spire projekt” at spørge børnene til råds, inden vi går i gang, så vi får deres ideer og interesser med.

Vi har indrettet vores *pædagogiske læringsmiljø* udenfor på legepladsen med forskellige områder, hvor der er mulighed for leg og aktiviteter i og med *naturen*, og for udvikling og styrkelse af *krop, sanser og bevægelse*. Vi har et område med gynger, og et hvor man kan klatre. Vi har et mudderkøkken og en stor forhindringsbane. Derudover har vi en stor sandkasse, og en kørebane med diverse køretøjer.

Vi har forskellige forløb, fx sommerfugle, som vi følger fra larve, til puppe og senere til sommerfugl.

I dagligdagen, til vores samlinger og når vi færdes ude i *naturen*, har vi fokus på at sætte ord på det vi ser og oplever, hvilket er med til at styrke både *kommunikation og sprog*, samt børnenes *alsidige personlige udvikling*. Vi låner ligeledes bøger på biblioteket om dyr og planter, til vores samlinger snakker vi om dag/dato, årstiden, vejret, og vi synger forskellige sange omkring *natur*.

Vi har også emner omkring krible krable, vi besøger en bondegård, og tager på tur til Hjortdal dyrefarm.

I vores arbejder med *naturen* er vi også opmærksomme på at få den matematiske opmærksomhed med, og hermed også *science*. Vi tæller f.eks. snegle, og måler vand op. Dette er med til at skabe *sammenhæng* til hvad børnene bliver præsenteret for i SFO og skole, ved at børnene har stiftet bekendtskab med tal, mængder og størrelsesforhold.

Børnefællesskaber har gode forudsætninger, når vi er ude i det fri, der er højt til loftet og rigeligt med plads, hvilket også er godt for *børn i udsatte positioner*. Der er mange forskellige at lege med, og det appellerer til børnenes fantasi.

Vi har *forældrene* med, når vi planter blomster om foråret. Børnene får også en solsikke spire med hjem, som de tidligere har sået i børnehaven, hvor børnene sammen med forældrene kan plante ud i deres egen have derhjemme, og se vokse videre.

Vi samarbejder med *lokalsamfundet*, er bl.a. på rågejagt i Bratskov med Skovsgård Jagtforeningen.

Kultur, æstetik og fællesskab kommer til udtryk ved at vi lærer børnene hvordan vi kan bruge forskellige planter til madlavning f.eks., har vi lavet brændenælde suppe på bål.

Specifikt for Vuggestuen:

At bruge naturen er en vigtig del af vores hverdag i vuggestuen. Vi er ude hver dag og nyder at eksperimentere og være nysgerrig og undrende, men også bare det at være i naturen sammen med børnene. Naturen er for os et fantastisk sted, hvor vi kan opleve sammen med børnene.

Vi leger med vand om sommeren ved at undersøge hvor vandet løber hen og hvorfor. Om vinteren ser vi vandet fryse til is.

Vi følger naturens gang, og har på legepladsen store plantekasser, hvor vi såer blomster og grøntsager, som vi ser spire og gro. Vi har jordbærplanter, og nyder smagsoplevelsen af de røde bær.

Vores legeplads er omringet af mange træer, som giver os mulighed for at følge noget springer ud, skifter farve, og blade der falder ned. Bladene kan efterfølgende samles i poser og formes til f.eks. bamser.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Brovst Børnehave og vuggestue har vi børn fra flere forskellige *kulturer*, og det ser vi, og bruger som en styrke i dagligdagen. Vi vægter *fællesskabet* og det *sociale* meget højt, det er vores *børnesyn*, at alle skal føle, at de er en del af *fællesskabet*, og at de har noget at byde ind med. Dette gælder også for vores *børn i udsatte positioner*.

Det er vores mål, at børnene får kendskab til og *læring* omkring forskellige kulturer og traditioner, og at de får mulighed for at eksperimentere med forskellige kulturelle udtryksformer, som f.eks. sang, musik, bevægelse, litteratur, kunst og madlavning.

Dette har vi fokus på og gør til vores samlinger og i vores aktiviteter i løbet af dagen. I vores kreative aktiviteter er der rig mulighed for at eksperimentere med forskellige materialer, børnene kan komme med deres *perspektiver*, og bruge deres fantasi.

Vi følger årets traditioner, holder fastelavn, vi laver gækkebreve til påske, vi holder halloweenfest, Luciaoptog, jul i kirken samt forældrekafe. I de perioder er børnehavens *pædagogiske læringsmiljø* indrettet efter dette. Vi låner ligeledes bøger på biblioteket omkring emnet, hvilket også er medvirkende til at styrke børnenes *kommunikation og sprog*.

December er julemåneden, hvor der er særligt fokus på traditioner. Vi synger og *leger* sanglege, vi pakker julegaver ind, bager pebernødder, pynter juletræ, går Lucia. Dette er også med til at styrke *krop, sanser og bevægelse*. Børnene har på skift en lille nisse og en bog med hjem, som de til samling fortæller, hvad har lavet hjemme hos dem. Dette er med til at styrke deres *alsidige personlige udvikling*, fordi de øver sig i at stå frem, men også den *sociale udvikling* fordi de øver sig i at vente på tur. Det udvikler også børnenes *kommunikation og sprog*.

Vi *samarbejder med forældrene* ved at inddrage de forskellige kulturer og sprog vi har i børnehaven. Vi spørger om hjælp til at skrive på forskellige sprog. Forældrene bliver inviteret i kirke til jul, hvor de ældste børn opfører krybbespil eller går Lucia. Vi vil inddrage vores forældre fra andre kulturer ved at inviterer til at være gæstekok, og introducere vores børn for etniske retter evt. i forbindelse med en fest.

Vi samarbejder med *lokalsamfundet*. Er på plejehjemmet til fastelavn, hvor vi slår katten af tønden, og til jul går vi Lucia. Vi er ligeledes i kirken til jul, hvor vi går Lucia, eller laver krybbespil. Vi pynter juletræ på Bratskov. Vi pynter gågaden med græskar til halloween. Vi samarbejder med og besøger ligeledes byens SFO og skole, inden de store børn skal starte, for at skabe *sammenhænge* fra børnehaven til SFO og skole.

Specifikt for Vuggestuen:

Vi er en vuggestue der, vægter fællesskab og samvær højt. Vi øver os i at være sammen i både små og store fællesskaber. I vuggestuens daglige rutiner og aktiviteter har vi fokus på demokratiet ved bl.a. at øve os i at lytte til andre og at vente på tur.

Vi præsenterer børnene for forskellige traditioner omkring f.eks. påske, jul, og fødselsdage. Vi er en vuggestue med børn fra flere forskellige nationaliteter, og vi forholder os nysgerrig til de forskellige kulturelle traditioner. Vi spørger ind til hvordan de forskellige familier fejrer højtider og fødselsdage.

Vi samarbejder med kirken hvor vi ca. 4 gange om året deltager i kirkelegestue, og 1 gang om mdr. er vi til musikalsk legestue på byens bibliotek. Igennem forskellige aktiviteter motiveres barnet til at bruge kroppen som redskab til at udtrykke oplevelser og stemninger på.

Måltidet er et samlingspunktet i vuggestuen, hvor vi spiser i små grupper, så der er tid til nærvær og dialog.

De fysiske rammer i vuggestuen udsmykkes med børnenes egne kreativiteter.

For at understøtte barnets forståelse af fællesskabet arbejder vi både i store og små grupper hvor forskelligheder og samarbejde fremhæves som værdifulde for fællesskabet.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Evalueringskultur i Område Brovst

Vores fælles vision i Område Brovst er, at vi til stadighed **vil** forfine praksis til gavn for børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.” Hvis denne vision skal have liv, kræver det bl.a. en stærk evaluerings- og læringskultur, som vi arbejder med på følgende måde:

Vi har udarbejdet et årshjul for 2021 og 2022, der danner grundlag for arbejdet med den pædagogiske læreplan og arbejdet med at udvikle det pædagogiske læringsmiljø via ecers. Nogle af os har gode erfaringer med metoder fra Fremtidens Dagtilbud, hvor man arbejder med ét læreplanstema i fokus og inddragelse af de andre. Med baggrund i årshjulet vil vi alle fremadrettet arbejde med temaerne på denne måde. Det betyder, at vi opnår en systematik samtidigt med, at vi kommer væk fra ”søjletænkningen” og i stedet arbejder med alle læreplanstemaer på én gang.

For hver periode (jf. årshjulet) udarbejdes en SMIITTE model, hvoraf det bl.a. fremgår, hvordan de øvrige læreplanstemaer integreres, og hvordan der evalueres. Som minimum evalueres der efter hver periode, dvs. ca. hver anden måned. Der evalueres i de enkelte grupper, hvorefter der evalueres i lederteamet. Undervejs har både børn og forældre været inddraget i processen.

Derudover arbejder vi løbende med at fremme en organisatorisk læringskultur. F.eks. ”træner vi vores refleksionsmuskel” på fælles personalemøder, hvor vi øver os i dialogiske og reflekterende værktøjer. Det er en proces, hvis formål er at fremme en dialogisk og refleksiv tilgang– ikke kun i afgrænsede processer, men som en integreret del af hverdagen. Og i sidste ende med henblik på at forfine praksis – til gavn for børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Specifikt for Brovst Børnehave

I Brovst børnehave og vuggestue bruger vi smitte modellen til evaluering af vores aktiviteter og projekter. Vi evaluerer og justerer løbende efter aktiviteterne også til slut i hvert forløb, samt på vores personalemøder.

Børnene spørges til råds både inden og efter vores aktiviteter og projekter, så deres ideer og meninger kommer med fra start, men også i evaluering.

Vi dokumenterer løbende på Family ved hjælp af billeder og video. Vi bruger bl.a. app` s som Piccolage og Imovie hertil.

De ting vi laver i børnehaven, bliver for udstillet eller hængt op i børnehaven.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi har i den nye proces omkring at udarbejde den nye styrkede pædagogiske læreplan arbejdet med fx de pædagogiske grundlag i hele Brovst området, hvor alle 9 grundlag har været arbejdet med, fremlagt og reflekteret over.

Efter den fælles proces er den nye læreplan blevet udarbejdet i hver enkelt daginstitution – hvor både leder og pædagoger har været involveret samt forældrebestyrelsen.

Vi evaluerer efter hvert forløb i forhold til de pædagogiske lærerplanstemaer og det fælles pædagogiske grundlag. En gang i løbet af året, går vi på skift i dybden med hvert af temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC